

Dosarul nr. 2r-54/22

2-21043770-01-2rc-04052022

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Rezina, Judecător – I. Negreanu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu

DECIZIE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Cooperativa de Consum din Rezina,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Consalcom” către
Cooperativa de Consum din Rezina cu privire la încasarea datoriei, a penalității și
compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021, prin care a fost
restituit apelul declarat de Cooperativa de Consum din Rezina, împotriva hotărârii
Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, din 07 iulie 2021,

c o n s t a ț ă :

La 23 martie 2021, SRL ”Consalcom” a depus cerere de chemare în judecată către
Cooperativa de Consum din Rezina cu privire la încasarea datoriei în sumă de 7 500 lei, a
penalității în sumă de 17 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în cuantum de
765 lei, achitate la depunerea acțiunii cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, din 07 iulie 2021, cererea de chemare
în judecată a fost admisă integral și s-au încasat din contul Cooperativei de Consum din
Rezina în beneficiul SRL ”Consalcom” suma de 17 700 lei, compusă din datoria
contractuală și penalitate, și cheltuielile de judecată în cuantum de 765 lei, cu titlu de taxă
de stat.

La 19 august 2021, Cooperativa de Consum din Rezina a declarat apel împotriva
hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, din 07 iulie 2021, solicitând casarea acesteia și
emiterea unei noi hotărâri.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021, apelul declarat de
Cooperativa de Consum din Rezina, a fost restituit ca fiind depus în afara termenului legal.

La 10 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Cooperativa de Consum din
Rezina a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie
2021, solicitând casarea integrală a acesteia și emiterea unei noi hotărâri.

În motivarea cererii de recurs, cu referire la încheierea contestată, Cooperativa de Consum din Rezina a menționat că a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

Totodată, recurenta a menționat că penalitatea în mărime de 17 700 lei este exagerată. Mai mult ca atât, pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, datoria de 7 500 lei a fost achitată integral.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021 privind restituirea cererii de apel, a fost recepționată de către Cooperativa de Consum din Rezina la 27 octombrie 2021. (f.d. 28)

Astfel, Colegiul constată că recursul depus de Cooperativa de Consum din Rezina la 10 noiembrie 2021 (f.d. 54), este în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și normele legale aplicabile la caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Cooperativa de Consum din Rezina, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, Cooperativa de Consum din Rezina contestă încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021, prin care, apelul declarat împotriva hotărârii Judecătorei Orhei, sediul Rezina, din 07 iulie 2021, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, depusă de SRL "Consalcom" către Cooperativa de Consum din Rezina cu privire la încasarea datoriei, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost restituit în temeiul art. 369 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În cererea de recurs se face referire la faptul că, Cooperativa de Consum din Rezina a menționat că a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

În privința acestui aspect, instanța de recurs menționează că, potrivit materialelor cauzei, instanța de apel nu a emis niciun act de dispoziție care ar impune participanții la proces, la un anumit comportament procedural.

Totodată, Colegiul consideră irelevante argumentele recurteii cu referire la cuantumul penalității și achitarea datoriei contractuale, deoarece, instanța de recurs verifică temeinicia și legalitatea actului judecătoresc contestat prin prisma normelor de drept procedural, fără a se referi la fondul cauzei, circumstanță care degreveză instanța de obligația de a se expune asupra acestora.

În continuare, potrivit art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În aceeași ordine de idei, este de menționat că Legea indică expres o modalitate de calcul a acestui termen și modul de atac, acesta fiind de 30 zile de la pronunțarea hotărârii, instanța de apel nefiind în drept de a deroga de la aceste prevederi.

Suplimentar, instanța de recurs menționează că potrivit art.362 alin.(2) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116 din Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

La caz, deși ultima zi pentru declararea apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, din 07 iulie 2021, a fost 06 august 2021, cererea de apel a fost depusă de Cooperativa de Consum din Rezina la 19 august 2021, fără solicitarea repunerii în termen și fără prezentarea probelor cu privire la imposibilitatea declarării apelului în termenul stabilit de lege.

Astfel, luând în considerație că persoana interesată nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen și că cererea de apel a fost depusă fără a fi solicitată repunerea în termen, instanța de recurs constată că încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021 este una întemeiată.

În context, instanța de recurs consideră că este afectat principiul disponibilității recurentului de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care, reprezentantul Cooperativei de Consum din Rezina – Ursu Margareta, a fost prezentă la ședința de judecată a primei instanțe din 22 iunie 2021, unde a fost înștiințată despre amânarea deliberării și pronunțării dispozitivului hotărârii pentru 07 iulie 2021 (f.d.35), iar ținând cont de prevederile art.56 alin.(3) din Codul de procedură civilă, apelul urma a fi declarat până la 06 august 2021.

Mai mult, Colegiul civil reține că art. 113 alin.(1) din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul mai reține că, de rând cu stabilirea anumitor drepturi, legislația procedurală instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unei stări de fapt. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art.10 alin.(1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată,

în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art.6 par.(1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Colegiul civil mai menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Melnic vs RM (Hotărârea din 14.11.2006), Ciachir vs RM (Hotărârea din 15.01.2008), Popov vs RM (Hotărârea din 02.12.2005), Ponomaryov vs Ucraina (Hotărârea din 03.04.2008), Van Harn vs Germany (Hotărârea din 11.09.2007)), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din această perspectivă, Colegiul civil susține poziția instanței de apel și consideră neîntemeiat recursul declarat de Cooperativa de Consum din Rezina, actul de discreție al instanței de apel, atacat cu recurs, urmând a fi menținut.

În temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Cooperativa de Consum din Rezina.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, depusă de SRL "Consalcom" către Cooperativa de Consum din Rezina cu privire la încasarea datoriei, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh